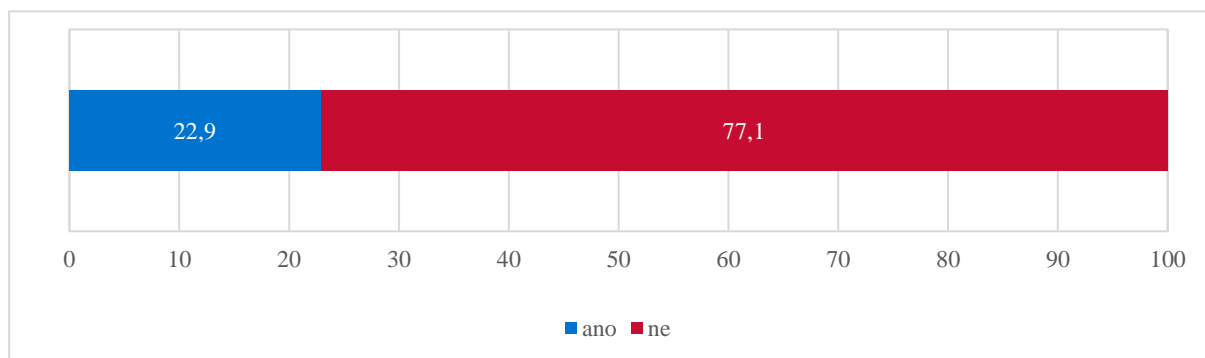

Graf č. 6 Školy, které prokazatelně vyhodnocují účinnost opatření směřujících ke snížení neúspěšnosti žáků ve společné části maturitní zkoušky v posledních třech školních letech – podíl škol (v %)

V posledních třech školních letech sice vyhodnocovalo opatření směřující ke snížení neúspěšnosti žáků ve společné části maturitní zkoušky 23 % navštívených škol s vysokou mírou neúspěšnosti žáků, přesto efektivita práce vedení školy a předmětových komisí (českého jazyka, cizích jazyků a matematiky) je v tomto ohledu nízká a jejich činnost nepodporuje zkvalitňování průběhu a výsledků vzdělávání žáků. Systém nastavených opatření a vyhodnocování jejich účinnosti vzhledem ke specifickým a diferenciovaným potřebám jednotlivých žáků je nefunkční, případně zcela chybí. Alarmující je, že více než tři čtvrtiny škol systematicky neanalyzují a nevyhodnocují účinnost přijatých opatření.

Pouze dvě školy, které vyhodnocovaly účinnost opatření směřujících ke snížení neúspěšnosti žáků v průběhu a při ukončování vzdělávání, uvedly, že většina opatření měla pozitivní dopad (šlo o zavedení přísnějších kritérií u přijímací zkoušky, důslednou kontrolu omlouvání nepřítomnosti ve škole, zlepšení personálních podmínek pro výuku předmětů společné části maturitní zkoušky). Podle tří škol měla pozitivní dopad pouze malá část realizovaných opatření a další tři školy uvedly, že žádné opatření nemělo pozitivní dopad na zvýšení úspěšnosti žáků ve vzdělávání. Tyto školy přijaly opatření např. v podobě doučování či konzultací, ovšem žáci na tuto nabídku nereflektovali a dané doplňkové vzdělávání nenavštěvovali. Školy tedy formálně přijaly opatření, k jejichž naplnění však nedošlo.

Některá opatření směřující ke snížení neúspěšnosti u maturitní zkoušky nebyla dosud účinná, protože mají dlouhodobý charakter a jejich dopad lze očekávat až v příštích letech (např. posílení hodinové dotace českého jazyka, cizích jazyků a matematiky). Dalšími důvody, proč opatření nebyla účinná, byla nedůslednost pedagogických pracovníků v poskytování konzultací a doučování žákům v předmětech společné části maturitní zkoušky a v poskytování poradenských služeb. Významný problém v naplnění opatření představovali školou přijatí žáci s nízkými studijními předpoklady (resp. s nedostačující úrovní znalostí z předcházejícího vzdělávání), školami neřešená vysoká absence a nízká motivace žáků ke vzdělávání, kterou v nastavbovém studiu umocňuje vysoká poptávka po zaměstnancích bez ohledu na jejich dosažené vzdělání. Je třeba také znovu zmínit, že některá opatření škol byla obecná, formální a nesystematická a nepřispěla ke zlepšení výsledků žáků u maturitní zkoušky.

Na vzdělávací výsledky žáků mohou mít určitý vliv kromě jiných faktorů také vztahy mezi aktéry vzdělávání (vedení školy, pedagogové, žáci, rodiče, zřizovatelé apod.). V hodnocených školách však podle zjištění České školní inspekce tyto vztahy příliš velký vliv na výsledky žáků neměly. Pouze přibližně v desetině škol bylo zjištěno, že vzdělávací výsledky žáků jsou těmito vztahy zčásti ovlivněny (neochota rodičů spolupracovat se školou na snížení absence a řešení prospěchových problémů žáků). V devíti desetinách škol vztahy aktérů neovlivňují vzdělávací výsledky žáků.